

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

सुर्तीजन्य पदार्थको तत्कालीन असर

सुर्तीजन्य पदार्थको सेवनले:

- भ्रुम पार्ने, मस्तिष्क सुस्त हुने ।
- रक्तनलीमा बोसोजन्य पदार्थ (कोलेस्टेरोल) को मात्रा बढ्ने,
- आँखा घाँटी र मुखमा अप्ठ्यारो महसुस हुने, हात काम्ने,
- पेटमा अम्लको मात्रा बढ्ने, छालाको तापक्रम घट्ने,
- मुटुको घड्कन बढ्ने,
- जस्ता तत्कालीन असरहरू देखिन सक्ने भएकोले सुर्तीजन्य पदार्थ सेवन नगरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष ३६ | अंक २०४ | बुटवल | २०८१ साउन ०६, गते आइतबार | नेपाल संवत् ११४४ | Sunday July 21, 2024

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

भैरहवा भन्सारको राजस्व लगातार घट्दो

अनिवार्य प्रति पत्र (एल.सी.) खोलेर शतप्रतिशत र दुई वटा शीर्षकमा ५० प्रतिशत नगद मार्जिन राख्नु पर्ने व्यवस्थाले आयातमा कमी हुँदै लक्ष्य पार गर्न नसकेको हो ।

मोहम्मद हबिब

भैरहवा

मुलुककै दोस्रो ठूलो र लुम्बिनी प्रदेशको पहिलो भन्सार नाका भैरहवा भन्सार कार्यालयले ३ वर्षदेखि राजस्व लक्ष्य पार गर्न सकेको छैन । २०७८ पुस ५ गतेबाट लागू भएको अनिवार्य प्रति पत्र (एल.सी.) खोलेर शतप्रतिशत र दुई वटा शीर्षकमा ५० प्रतिशत नगद मार्जिन राख्नु पर्ने व्यवस्था गरेसँगै आयातमा कमी हुँदै आएको र हालसम्म पनि कार्यालयले विभागबाट पाएको लक्ष्य पार गर्न नसकेको हो ।

कार्यालयलाई भन्सार विभागले आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि एक खर्ब २७ अर्ब ८३ करोड ६६ लाख ७९ हजार राजस्व संकलन लक्ष्य दिएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०-८१ मा ८० अर्ब ७२ करोड रुपैयाँ अर्थात् ६३ दशमलव २४ प्रतिशत राजस्व मात्रै संकलन गरेको हो । बेलहिया नाका हुँदै हुने आयात खुम्चिँदा भन्सारले राजस्व संकलन लक्ष्य भेट्नउन नसकेको हो । भन्सारले गत आर्थिक वर्षमा तोकिएको भन्दा ३७ प्रतिशत कम राजस्व संकलन गरेको छ । भन्सार कार्यालयको तथ्याङ्कअनुसार २०७७/७८ पछि लक्ष्यअनुसारको राजस्व संकलन हुन सकेको छैन । वर्षेनी बजेटको आकार बढेकोले सोतको सुनिश्चितताका लागि भन्सारको लक्ष्य पनि बढ्ने गरेको छ । तर लक्ष्य थपिए पनि सो अनुसारको राजस्व संकलन भने हुन पाएको छैन ।

कार्यालयका अनुसार आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा लक्ष्यभन्दा १३ प्रतिशत बढी राजस्व संकलन भए पनि त्यसयता यो अनुपात घट्दै गएको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा लक्ष्यको ९१ प्रतिशत, २०७९/८० लक्ष्यको ४९ प्रतिशत र आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा लक्ष्यको ६३ प्रतिशत मात्रै राजस्व संकलन भएको भन्सार कार्यालयका प्रमुख नारद गौतमले बताए । राजस्व संकलनमा योगदान दिने मुख्य वस्तुको आयात नै खुम्चिँदा पछिल्ला आर्थिक वर्षमा लक्ष्यअनुसार राजस्व संकलन गर्न नसकेको भन्सार प्रमुख गौतमले जनाए । भन्सार विभागले लक्ष्य पार नभए पनि विगतको वर्षभन्दा बढी लक्ष्य कार्यालयलाई दिएको छ । कार्यालयले २०७८ मसिसम्म लक्ष्य अनुरूप सफलता हासिल गर्दै गए पनि पुस ५ गतेबाट लागू भएको प्रावधानले आयातमा कटि हुँदै आएको हो । पुष महिनायता हातसम्म लक्ष्य अनुरूपको सफलता हासिल गर्न सकेको छैन ।

मधेश आन्दोलन र नाकाबन्दीका बेला सहज मानिएको यो

भन्सार नाका राज्यको लागि ठूलो योगदान गरेको थियो । विस्तारै अन्य नाका सहज हुँदा सामानहरू पनि डाइभर्ट भएको छ । राजस्वमा मुख्य योगदान दिने वस्तु आयात घट्दा राजस्व लक्ष्य प्रभावित भएको छ, गाडी, मोटरसाइकल, डिजल, पेट्रोल, औद्योगिक कच्चापदार्थहरूको आयातमा पनि कमी आएको छ, यस्तै विभिन्न राजस्व छुट, चोरीतस्करी, भारतीय अवरोध तथा नीतिगत फेरबदल, बुटवल-नारायणगढ सडकको कठिनाइको कारण अन्य नाकाबाट काम गर्न आयातकर्ता बघ्य भएको प्रमुख गौतमले जानकारी दिए ।

भैरहवा भन्सार कार्यालयका अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९-८० मा २४ खर्ब ४६ अर्ब ४० करोडको सामान आयात भएकोमा १ खर्ब ९ अर्ब ६० करोड मुल्य बराबरको निर्यात भएको थियो भने व्यापार घाटा २३ खर्ब ३६ अर्ब ६८ करोड भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को जेट मसान्तसम्म २२ खर्ब ११ अर्ब ४० करोडको सामान आयात भएकोमा १ खर्ब ३१ अर्ब ७० करोड मुल्य बराबरको निर्यात भएको छ, जसबाट व्यापार घाटा २० खर्ब ७९ अर्ब ७० करोड भएको छ । भैरहवा भन्सार कार्यालय निर्यात लक्षित भन्सार नरहेको कारण यहीँबाट न्यून रूपमा निर्यात हुने गरेको छ । गत

वर्षभन्दा अहिले निर्यातमा भने वृद्धि भएको भन्सार प्रमुख गौतमले बताए । यहाँबाट निर्यात हुनेमा सेन्थेटिक यार्न, सिमेन्ट, सिमेन्ट किल्निकर, पिना, रेजीन, चाउचाउ, नुडल्स, पास्ता, प्लास्टिड र जडीबुटी रहेको छ ।

कार्यालयका अनुसार यस नाकाबाट भित्रिने बस्तुमध्ये सबैभन्दा बढी राजस्व मोटरसाइकल, जीप, कार र भ्यानबाट राजस्व संकलन भएको छ । यस्तै पेट्रोल, पिकअप तथा डेलिभरि भ्यान, ग्लेज टाइल, इलेक्ट्रिक कार, जीप, भ्यान, मोबाइल फोन, एलपी ग्यास, एम.एस. विलेट र हाइस्पीड डिजेलगायतका १० बस्तुबाट बढी राजस्व उठेको छ । लक्ष्य यहाँसम्म पुर्‍याउनमा यी बस्तुहरूको मुख्य योगदान छ । लक्ष्य पार गर्नमा मुख्यतया मार्बल र ग्रेनाइटको भूमिका बढी हुन्छ, तर ती बस्तुमा ३ वटा वर्गमा भन्सार हुने गरेकोमा यो नाकाबाट नभइ अन्य नाकाबाट भएको हुन सक्ने अनुमान छ । ग्रेनाइटको हकमा सिंगै ल्याए २३ प्रतिशत, केही कोटेर ल्याए ३३ प्रतिशत र तयारी अवस्थामा ल्याए ६० प्रतिशत भन्सार लामै प्रावधान छ ।

» बाँकी ३ पेजमा

‘कांग्रेस-एमालेले सात बुँदे सहमति किन लुकाए ?’

लुम्बिनी संवाददाता

बुटवल

राष्ट्रिय जनमोर्चाका अध्यक्ष चित्रबहादुर केसीले कांग्रेस र एमालेले गरेको भनिएको सात बुँदे सहमति अहिलेसम्म किन सार्वजनिक नगरेको भनेर प्रश्न गरेका छन् ।

शनिबार बुटवलमा प्रगतिशील पत्रकार संघले गरेको पत्रकार भेटघाटमा केसीले सहमति लुकाउनुले धेरै प्रश्नहरू उब्जिएको बताए । ‘रातारात गरेको सात बुँदेमा के छ ? जनता र राष्ट्रको हितमा भएको भए किन लुकाइरहेका छन् ?,’ केसीले भने-‘सार्वजनिक नगर्नुपर्ने के कारण हो, यसरी लुकाएर हुँदैन ।’ केसीले विगतमा जस्तै प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले संसद विघटन गरेर मुलुकलाई फेरि प्रतिगमनमा लैजानसक्ने पनि आशंका गरे । ‘ओलीले विगतमा अदालतले गलत ठहर गरेर फैसला गर्दा पनि दुई पटकसम्म संसद विघटन गरेका थिए, त्यो कुरा गल्ती हो भनेर अहिलेसम्म स्वीकारेका छैनन्,’ केसीले भने-‘फेरि पनि संसद भत्काउने र मुलुक प्रतिगमनतिर जाने डर छ ।’

अध्यक्ष केसीले सबै मिलेर प्रतिगमन रोक्नुपर्ने बताए । कांग्रेस र एमालेले स्थिरताका लागि नयाँ सरकार बनाएको भने पनि सरकार कति दिन टिक्छ भन्ने यकिन नभएको तर्क उनले गरे । कांग्रेस र एमालेले स्थायित्व चाहेको भए २०७९ को चुनावको नीतिजा आए लगत्तै सोचेर सरकार बनाएको भए हुने, तर नबनाएको स्मरण उनले गराए ।

संविधानको धारा ७६ (२) अनुसार प्रधानमन्त्रीको नियुक्तिविरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा समेत परेकाले सर्वोच्चले के फैसला गर्ने हो, त्यो पनि महत्वपूर्ण हुने उनले बताए ।

विगतमा एमाले अध्यक्ष ओलीले प्रचण्डलाई स्वर्ग गए पनि सँगै, नर्क गए पनि सँगै जाने हो, गठबन्धन २०८४ सम्म जान्छ भनेको उल्लेख गर्दै केसीले नयाँ गठबन्धनले स्थिरता दिन्छ भनेर पत्याउन नसकिने बताए ।

» बाँकी ३ पेजमा

अन्तर्राष्ट्रिय भलिबलमा नेपाल विजयी

» समाचार ४ पेजमा

त्रिशुलीमा बेपत्ता यात्रु खोज्न आयो भारतीय टोली

लुम्बिनी संवाददाता

भैरहवा

गत शुक्रबार चितवनको सिमलतालमा गएको पहिरोबाट बेपत्ता भएको दुई वटा बस र यात्रुको खोजीका लागि भारतीय नेसनल डिजास्टर रेस्पोन्स फोर्स (एनडीआरएफ) को १२ सदस्यीय टोली खोजतलासका लागि घटनास्थल पुगेको छ । शुक्रबार मध्यरातमा रूपन्देहीको बेलहिया नाका हुँदै नेपाल आएको टोली उद्धारमा चाहिने उपकरणसहित आएका छन् ।

त्रिशुली नदीमा खसेका बस र यात्रुको खोजी र उद्धार गर्नका लागि ४ वटा गाडीसहित राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य फोर्स भारतका डेपुटी कमान्डेन्ट कुनाल तिवारीसहितको टोली नेपाल आएको हो । गृह मन्त्रालय र परराष्ट्र मन्त्रालयको समन्वयमा भारतका ती टोली राती १२ बजे बेलहिया नाका हुँदै नेपाल आएको हो, सशस्त्र प्रहरी बल, २७ नम्बर गण हेडक्वार्टरले उनीहरूलाई स्वागत गरी भैरहवामा राखेको थियो । उनीहरू राती भैरहवामा बास बसी बिहानै चितवनतर्फ प्रस्थान गरेका थिए । सशस्त्र प्रहरी, इलाका प्रहरी कार्यालय बेलहिया, भन्सार कार्यालय, अनपुर्ण ठर्मिनल, अध्यागमन कार्यालयको समन्वयमा मध्यरातमै ती गाडीसहितको टोलीलाई स्वागत गरिएको थियो ।

खोजतलासमा परिचालन हुनुअघि भारतीय टोलीले जिल्ला प्रशासन कार्यालय चितवनमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीसहित यहाँका सुरक्षा निकायका अधिकारीहरूसँग छलफल गरेको छ । छलफलपछि प्रमुख जिल्ला अधिकारी इन्द्रदेव यादवले टोलीमा रहेका १२ जनामध्ये चार जना गोताखोर रहेको बताए । टोलीले विपद् व्यवस्थापन शिक्षालय कुरिनटारका उद्धारमा खटिएकासँग छलफल गरेपछि काम सुरु गरेको उनले बताए ।

» बाँकी ३ पेजमा

लुम्बिनीका मुख्यमन्त्रीले आज विश्वासको मत लिने

लुम्बिनी संवाददाता

दाङ

लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री जोखबहादुर महाराले आज आइतबार विश्वासको मत लिने भएका छन् । यसअघि नै प्रदेशसभाको बैठक आइतबार १ बजेलाई बोलाइएको थियो । चौथो अधिवेशनको २४औँ उक्त बैठकको कार्यसूचीमा मुख्यमन्त्री महाराले विश्वासको मत लिने कार्यसूची पनि थपन आग्रह गरेको मुख्यमन्त्रीका प्रेस सल्लाहकार कमल रायमाझीले जानकारी दिए । प्रदेशसभा सचिव दुर्लभकुमार पुनका अनुसार मुख्यमन्त्री महाराले बैठकमा विश्वासको मतसम्बन्धी प्रस्ताव पेश गर्ने र सो प्रस्तावमाथि छलफल भइ उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिने सम्भावित कार्यसूची रहेको छ ।

यस्तै बैठकमा प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट मौजुदा मन्त्रिपरिषद्मा कार्यविभाजन गरी पुनर्गठन गरिएको पत्र सभामुखले पढेर सुनाउने कार्यसूची छ । केन्द्रमा कांग्रेस-एमाले सत्ता सहकार्य भएपछि लुम्बिनी प्रदेश सरकारमा सहभागी एमालेका पाँच जना मन्त्रीले असर २० गते राजीनामा दिनुका साथै समर्थन फिर्ता लिएका थिए ।

सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्तापछि मुख्यमन्त्री

महाराको सरकार अल्पमतमा परेको छ । सत्ता साभेदार दलले समर्थन फिर्ता लिएपछि ३० दिनभित्र प्रदेशसभाबाट विश्वासको मत लिने वा राजीनामा दिनुपर्ने हुन्छ । माओवादी संसदीय दलका नेता महारा एमालेका २९, माओवादी १०, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका ४, जसपा ३, नेकपा एकीकृत समाजवादी एक र स्वतन्त्र सांसद खड्ग बस्नेत गरी ४८ जनाको समर्थनमा चैत २३ गते मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त भएका थिए । अहिले मुख्यमन्त्रीसँग माओवादीका १०, नेकपा एकीकृत समाजवादी र राष्ट्रिय जनमोर्चाका एक/एक गरी १२ जनाको मात्रै समर्थन रहेको देखिन्छ ।

कांग्रेस र एमालेबीच लुम्बिनीको नेतृत्व पहिलोचरणमा एमालेले गर्ने सहमति भएको भनिएको छ । तर कांग्रेस नेताहरूले त्यो अन्तिम सहमति नभएको बताउँदै आएका छन् ।

कांग्रेसबाट पूर्व मुख्यमन्त्री डिल्लीबहादुर चौधरीले पनि सरकारको नेतृत्व पाउन लाँडि गरिरहेका छन् । तर एमाले प्रमुख सचेतक तुल्सी चौधरीले नेतृत्व एमालेले नै पाउने बताए ।

एमालेले पाएमा संसदीय दलका नेता लिला गिरी मुख्यमन्त्री बन्ने छन् ।

●●●●●

●●●●●●●●●●

●●●●●

सम्पादकीय

चर्को पार्किङ शुल्क

गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा सवारीसाधन पार्किङ गरेबापतको शुल्क अत्याधिक वृद्धि भएपछि चौतर्फी आलोचना हुनु स्वाभाविक छ । पहिले मोटरसाइकलको पाँच रुपैयाँ, कारजीपको १० रुपैयाँ र बस ट्रकको ४० रुपैयाँ शुल्क लाग्थ्यो, अहिले प्रतिघण्टाको हिसाबले मोटरसाइकलको ३० रुपैयाँ, कारजीपको ६० रुपैयाँ र बस ट्रकको १ सय २० रुपैयाँ तिर्नुपर्छ । विमानस्थल प्रशासनका अनुसार अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको मापदण्डअनुसार पार्किङ शुल्क बढाइएको हो ।

गौतमबुद्ध विमानस्थल अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको विमानस्थल हो, तर अहिले आन्तरिक बाहेक अरु उडान हुन्न । आन्तरिक उडानमा सीमित विमानस्थलको पार्किङ शुल्कमा भएको भारीवृद्धि नाजायज छ । वृद्धि गर्नुपहिले विमानस्थल आन्तरिकमै सीमित भएको हेक्का नहुनु विमानस्थल प्रशासनको गैरजम्मेवारीपन हो । विमानस्थल पार्किङ शुल्कका लागि भैरहवाको इब्राहिम कन्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रािले वार्षिक २४ लाख ८२ हजार ५ सयमा सम्भौता गरेको छ । यो विगतको तुलनामा तीन गुणा बढी हो ।

विमानस्थलको सञ्चालन हुन नसकिरहेको बेला चौतर्फी निराशा छ । विमानस्थल चल्ने आशाले होटललगायतमा भएको ठूलो लगानी जोखिममा छ । सरकारले विमानस्थल पूर्णरूपमा चलाउन सक्दा मात्रै समाजको निराशा आशामा बदलिने हो । विमानस्थल सञ्चालन नभएपछि व्यवसायी मारमा परेकै छन् । अझ विमानस्थल पुग्ने सर्वसाधारणले चर्को शुल्क तिर्नुपर्ने अवस्थाले समाजमा आक्रोश बढाउने छ नै, सरकारी निकायले कतिपय निर्णय गर्दा प्रक्रियागत ढंगले अघि बढेर मात्रै हुँदैन । समाजको मनोविज्ञानको पनि ख्याल गर्नुपर्छ । विमानस्थल अन्तर्राष्ट्रिय हो, तर अन्तर्राष्ट्रिय उडान नभएको अवस्थामा आन्तरिककै पार्किङ शुल्क बनाउनु उत्तम हो । अन्तर्राष्ट्रिय उडानहरु हुन थालेपछि पार्किङ शुल्क वृद्धि स्वाभाविक हुन्छ । तसर्थ, चर्को पार्किङ शुल्कमा पुनः विचार हुनुपर्छ ।

इलाका प्रशासन कार्यालय पुनःस्थापना

खुबो (बाँके) । तत्कालीन
सभसभ इन्द्रका कारण
विस्थापित भएको बाँकेको
दुर्ग क्षेत्र नरैनापुरमा इलाका
प्रशासन कार्यालय २१ वर्षपछि
पुनःस्थापना भएको छ ।
गाउँपालिकामा इलाका प्रशासन
कार्यालय स्थापना वर्षपछि
स-साना प्रशासनिक कामका
लाग ४५ किलोमिटर टाढा
नेपालगञ्ज जानुपर्ने सो क्षेत्रका
बासिन्दाले बाध्यता अन्त्य
भएको हो ।

लुम्बिनी प्रदेश
सरकारका ऊर्जा जलस्रोत तथा
सिँचाइमन्त्री कृष्ण केसीले
इलाका प्रशासन कार्यालयको
नरैनापुरमा उद्घाटन
रहेसँगै कार्यालयले
समे दिन सुरु गरिसकेको

नेरानपुर्गा गाँउपालिकाका अध्यक्ष
इश्वरियाक दिग्गज शाहले
२१ वर्षदेखि नेपालगञ्जस्थित
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
पर्सराबाट सञ्चालन
हुँदै आएको सेवा अब
स्थानीयस्तरबाट सुरु भएको
छ । “इलाका प्रशासन स्थापना
भएपछि बन्नाथपति नन्ने सँगै
योअन बनाउन छुँ, प्रशासन गरौं
आग्रह गरेका छौ, अब यो
कार्यालय सधैं यही सञ्चालन
हुन्छ ।”-उन्ले भने ।

गुल मन्त्रालयसँगको
लामो छलफलपछि दरबन्दी
स्वीकृत भएको प्रमुख जिल्ला
अधिकारी खगेन्द्रसाद
रिजालले बताए । दरबन्दी
स्वीकृत भएसँगै गाँउपालिकाले

कृषि शाखाको भवन उपलब्ध
 गरिएको इलाका प्रशासन
 कार्यालय स्थानान्तरण गरिएको
 जानकारी उनले दिए ।
 सशस्त्र द्वन्द्वकालको
 समयमा शान्ति, सुरक्षाको
 कारण देखाउँदै इलाका प्रशासन
 कार्यालय नरैनापुरलाई
 नेपालगञ्ज सारिएको थियो ।
 शान्ति सम्झौता भएको दुई दशक
 बितिसँगमा पनि उक्त कार्यालय
 यहाँ स्थानान्तरण हुन सकेको
 थिएन । उक्त कार्यालयमा हाल
 प्रशासकीय अधिकृत माधव
 सिंहको नेतृत्वमा तीनजना
 कार्यवाहक र एकजना कम्प्युटर
 अपरेटरसहित दुईजना कार्यालय
 सहायीगोलाई पठाएको जनाए ।
 प्रशासन कार्यालयले लिएको
 छ । रासस

गर्नु भयो । त्यो दलको ना
लक्ष्मीसाद देवकोटा लिखि
अंशलाई परेड गीत बनाइयो
“पहाड पौख खोला ना
मालिक हामी दास बन्
हिस्सा सबमा सबको
नाश गरौं यो राणा शा
ध्वस्त गरौं यो तानाशा
जाऔं क्रांति गरौं अ
आपसमा सम्बोधन
लालसलाम पनि तदुपरा
विरोधी मार्क्सवादी साहि
पुष्पलाल परिचम बंगाल
सुब्बा र सुशील चेटर्जी ज
काम्युनिष्ट बन्न प्रेरित भए
जनवरी १९४८ मा कलक
भएपछि त्यसले राणाशाह
गरेपछि २००४ (१९४८) म
जसमा मनमोहन, विजयेन्द्र
शमाललाल शर्मा लिखि

यथो, प्रजातन्त्र संघ । महाकवि
हाडाडी पुकारको गीतको देहायको

जग्गा जमिन सबको
रुन ?

गन्ति गरौं ।

कमरेड र अधिवादन गर्दा
भयो । राणाशाही आन्दोलनका
समेतको आशयन सुरु गरेका
रतनलाल ब्राह्मण, गणेशलाल
कर्ममुन्ध नेताहरूको सम्पर्कबाट
नाइन् । समयको काँतिरै २५
नेपाली राष्ट्रिय गतिरैको जन्म
प्रोधी आन्दोलन गर्ने घोषणा
करानगमा मजदुर हड़ताल हुन्छ,
इराला, गिरीजप्रसाद कोइराला,
रतन हुन्छ । यसै सिलसिलामा

- पुष्पलालद्वारा विश्व क
मापमा अनुवाद र प्रकाशित हुनु
- युवाहरु माक्सवाद लेनि
- असङ्गतिगत कर्मि
गर्न नेकपाको आवश्यकता महसुस
- इण्डिया, ब्रिटिस सेनामा क
आक्रोशित हुनु ।
४- नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको
लेनिन दिवसको अवसर पारेर
पेशावर)मा नेकपाको स्थापना
लेनिन स्वतन्त्रतामा भारतीय माक्सवा
प्रक्रातीयार्थ पनि सल्लाह भएको
प्रकाशन गर्न केही रकम सापट मा
नुहोस् पुष्पलाल जी केही हजार
जना, हमीले सापट दिएको पैसा
भोजना तथाको पाटौलीई हुकाउने
स्थापनाको कुनै अर्थ छैन । पुष्पल
पाली जनताको सहभागितामा स
एको प्रश्न मननीय छ ।
२२ अप्रिलमा गठित पार्टीको

अध्यक्ष धोषणा पत्र नेपाली
सादतर्फ आकर्षित हुनु । अनु
धारीहरूलाई सद्गठित भए
नेपालीहरू क्रान्तितर्फ पुग
पनि र
रौतहरू विज
देखा
बुनि
पाटी
पाटी
दुई
फल
गई
राजा
संसद
विघ
आह
र्मा २५ अप्रिल २००६

संसदीय निर्वाचन र पुष्पलाल :
 ठेके भई निर्देश भएको सिस्का खाडो त
 भनेपछि आँफ्नो सपरिवार गरेर ल्याए
 नभएकै नेपाल २०१५ सालको निर्वाचन
 काठमाडौँबाट निर्वाचनमा फिर्ना
 पाएबाट कमलराज रेग्मी पाटनबाट
 र उन जनासमेत हक कम्युनिष्ट पार्टी
 (ए) राजतन्त्रले संसदीय व्यवस्थाप
 र्थियो । देशव्यापी भ्रमण गरेर फ
 ण्ठो राजका गतिविधिप्रति सबक
 यसका विरुद्ध संसदका साथ स
 र्त्तबाट गर्नु भएको अपितमा भ
 ङ्गको दमले दब्र भएको कांग्रेस
 २०१७ पाँच १ गते राजाले संसद र
 ण्ठको पात्रि प्रतिकब ल्गाए । डा. के
 र कमलको ख्यात गरे । तर कमरे
 पुनर्स्थापना र संसदको पुनः स्था
 राज अधिकारको वहालीका नि
 सं साथ शाही काण्डको विरोध ग

कान्हा बाउको
एउटा अवसर
सहभागी भयो।
ले पराजित भए
सीलाई अमात्य
तर्फबाट ४ जना
अशुभ संकेतहरू
को तानाबाना
द्वै राजनीतिक
गर्न पुष्पलालले
एको थियो, तर
वास्ता गरेन।
कारको विघटन
जन्म रायमाझीले
लालले विघटित
को संयुक्तमार्फत
न आन्दोलनको
थियो।

» **कमशः**

२०८१ साउन ०६, गते आइतबार
Sunday July 21, 2024

(विश्व सर्वहारा आन्दोलनका प्रणेता कार्ल मार्क्स र फ्रेडरिक एंगेल्सले सन् १८४८ मा विश्व प्रसिद्ध कम्युनिष्ट घोषणापत्र जारी गर्नुभयो। सो घोषणापत्र जारी भएपछि दर्शनकक्ष क्षेत्रमा, राजनीतिक क्षेत्रमा र सामाजिक क्षेत्रमाका क्षेत्रमा ठूलो हलचल आयो। यसरी मार्क्स एंगेल्स को घोषणापत्र युगान्तकारी भए। त्यसरी नै मार्क्स एंगेल्सको द्वन्द्वतात्मक भौतिकवाद, अर्थशास्त्र र समाजवादी चिन्तनबाट अघिबढि भई कमरेड पुष्पलालको अनुवाङ्ममा २२ अप्रिल १९४९ मा कलकता प्रथम बजारस्थित नवौन सरकार लेन २८ स्थित रतनलालका घरमा पुष्पलाल बैद्य, सरस्वहृषी मोतीदेवी श्रेष्ठ, निजिम गोविन्द मैत्र, महाशुद्ध कार्माचारीरामेष्ट ६ जना रहेको कमिटी गठन भयो। यसले नेपालको सामाजिक रूपान्तरणका लागि सामन्तवाद, दलाल, नोकशही, पुँजीवाद, जर्निअरियाँ रणान्तरको अन्त्य र अध्येय अनुन्धानमा नहिनासमेत ल्यायो। यो पार्न नेपालको सम्पन्नमा हलचल नै थियो।

आज हाम्रो देश नेपालमा ८० प्रतिशतभन्दा बढी जनताको समर्थन प्राप्त हुँदै तिहाइ बहुमतको सङ्घीय सरकार, एउटा प्रदेश बाहेक ६ वटा प्रदेशमा प्रदेश सरकार, ७५३+७७ स्थानीय सरकारमध्ये बहुसङ्ख्यक जिल्ला, नगरपालिका र गाउँपालिकाहरूमा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)ले सरकारहरू हाँकिरहेको छ भने पाँउटा गैरवको अनुभूति हुन्छ। समूह नेपाल र सुखी नेपाली जन्ता बनाउने उद्देश्यका साथ समाजवादी लक्षणाति प्रतिबद्ध गैरवाशाली नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको स्थापना भने २२ अप्रिल १९४९ (२००६ बैशाख ९ गते) नेपाल भूमिदेखि धेरै पर कर्कशताको श्याम बजार नवीन सरकार ले २८ मा अस्थिति स्थानाली बसाइसराइ गरी परिचम वलमा पुगेका तनलता ब्राह्मणको घर्मा गुरु रूपमा गर्नु परेको थियो । निरङ्कुश राणा पारिवारिकतन्त्र र रातन्त्र समेको अन्त्य गरी नेपालमा समाजवादी व्यवस्था स्थापना गर्नु महत्तम लक्ष्यका साथ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको स्थापना गर्नु अनुवादा ती माहान व्यक्तित्व हुनु हुन्थ्यो महासचिव कमरेड पुषलाल र सदस्य कमरेडहरू नरहादुर कर्माचारी, निरञ्जन गोविन्द वैद्य, नारायण विमल जोशी र मोतीदेवी श्रेष्ठ (दुवादिनी) अफसोस । संस्थापक कमरेडहरू यस पार्टीबाट महास्थान गरिसकु भएको छ, तर उनीहरूले स्थापना गर्नु भएको नेकपा र आगाडि पर्नु भएको क्रान्तिकारी विचार, सिद्धान्त र सङ्गठन हामीसँग विराशतका रूपमा रहेका छन् । ती माहान व्यक्तित्वहरूमध्ये पार्टी स्थापना र विचार, सिद्धान्त निर्माणमा प्रमुख अनुवादा ती महासचिव कमरेड पुषलालको देववसन्त (२०३५ सप्त ७ गते) भएको पनि ४० वर्ष भैसकेको छ । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका संस्थापक, सिद्धान्तकार एवम् नेपाली समाजका मार्क्सवादी अन्धधृति कमरेड पुषलालका साथै साथै सबै संस्थापक कमरेडहरूप्रति हार्दिक सम्मानका साथ श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

कमरेड पुष्पलालको सङ्क्षिप्त जीवनी र राजनीतिक विकासको क्रम :

बाबु भक्तलाल श्रेष्ठ र आमा तुलसी माया श्रेष्ठको कोखबाट (बालु) जागिएको सिलसिलामा) रामछाप भंगेरीमा जम्को वेला वि.सं. १९८१ साल आश्विन १५ गते पुष्पलालको रहेको भएको हो । दबावर हाइस्कूलबाट मैट्रिक पास गरेपछि बनारसको हीरेशचन्द्र कलेजमा उच्च शिक्षा का लागि भर्ना भए पनि राजनीति व्यस्तताका कारण उहाँले कलेजको अध्ययनलाई निरन्तरता दिन सक्नु भएन । अत्यन्त मेधावी पुष्पलालले स्वअध्ययनबाट राजनीति, अर्थशास्त्र, मार्क्सवाद विषय इतिहास र नेपाली समाजको गहिरो अध्ययन गरेर आफूलाई मार्क्सवादीको मान्न सभै बहुविधका ज्ञाता र विश्लेषक र उच्च कोटिको विद्वानको श्रेणीमा स्थापित गर्दै सफल हुनु भएको पाइन्छ । नेपाली क्रान्तिका सिद्धान्तकार, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका संस्थापक क. पुष्पलाल एउटा कुशल लेखक, अनुसन्धता र सबै खाले निरङ्कुशताहरू समान्तवाद, साम्राज्यवाद, दलाल नोकशान्ती, पुँजीवाद, रूढ भ्रष्टावाद, जातीय विभेद र लैङ्गिक विभेदका विरुद्ध प्रखर प्रवक्ता र इतिहास पुरूषका रूपमा चिनिनु हुन्छ । १९९३ साल जेठ २० गते टुट्कप्रसाद आचार्यको नेतृत्वमा स्थापित र सञ्चालित नेपाल प्रज्ञा परिषद्ले जहाँन्याँ रानातन्त्रका विरुद्ध प्रखर अभियान चलाएपछि १९९४ सालमा शासक वर्गले आफ्ना दाजु गंगालाल श्रेष्ठसहित शुक्रराज शास्त्री, धर्मभक्त माथेमा र दशरथ चन्द समेतलाई फाँसीमा लट्काएर तथा गौली ठोकेर संहत्या गरेपछि दाजुको रगतले स्वभावले उहाँलाई राजनीतिमा संलग्न हुन प्रेरित गर्नु । फलतः प्रेमबहादुर कामिकार, सुर्खीबहादुर भारद्वाज, शम्भुमन श्रेष्ठ, पुष्पलाल समेतले एउटा दल गठन गर्नु भयो । त्यो दलको नाम थियो, प्रजातन्त्र गण । महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा लिखित पहाडी पुकारको गीतको देवकोटा अंशलाई परेड गीत बनाइयो :

“पहाड पर्व खोला नाला जग्गा जमिन सबको
मालिक हामी दास बनौं किन ?
हिस्सा सबमा सबको
नाश गरौं यो राणा शाही
ध्वस्त गरौं यो तानाशाही
जाउँ! क्रान्ति गरौं अब क्रान्ति गरौं ।
आसमा सम्बोधन गर्दा कमरेड र अधिवादन गर्दा
लालसलाम पनि तुरुपतान सुरु भयो । राणाशाही आन्दोलनका
विरोधी मार्क्सवादी साहित्य समेतको अध्ययन सुरु गरेका
पुष्पलाल पौडेल पञ्चमाला कालका तत्कालीन ब्राह्मण, गणेशलाल
सुब्बा र सुशील चटर्जी जस्ता कम्युनिष्ट नेताहरूको सम्पर्कबाट
कम्युनिष्ट बन्ने प्रेरित भएको पाइन्छ । समयको गतिसँगै २५
जनवरी १९४७ मा कलकत्तामा नेपाली राष्ट्रिय काँग्रेसको जन्म
भएकोत्सवले राणाशाही विरोधी आन्दोलन गर्ने घोषणा
गरेपछि २००४ (१९४७) मा विराटनगरमा मजदुर हड़ताल हुन्छ,
जसमा मनमोहन, विश्वेश्वर कोइराला, गिरीजाप्रसाद कोइराला,
बालबन्धु शर्मा लगायत गिरफ्तार हुन्छन् । यसै सिलसिलामा
राणाजबन्दीहरूलाई रिहा गर र राणाशाही मुर्दको नाराका साथ

कमरेड पुष्पलाल र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको उत्कर्ष

काठमाडौं उपत्यकाका तिनै जिल्लामा १३ अप्रिल १९४९ (२००४) मा भएको आन्दोलनमा पुष्पलाल, हिकमत सिंह, शम्भुका, नारायण कान्छा, नरबहादुर कर्माचार्य, शिखर, तिलक शाही, स्नेहलता कनकलता, सामानप्रधान, महानाप्रधान आदि २७ जनाले अगुवाइ गरेका पाइन्छ। नेपालमा कम्युनिष्ट पार्टीको जन्म भएको थिएन। त्यसैले कम्युनिष्ट मार्क्सवादीहरूले (कामकाे कोषामा) नेपाली राष्ट्रिय क्रिसमा समर्थता प्रदर्शित गरेकाे काम गर्दै थिए। नेपाल राष्ट्रिय क्रिसको दोस्रो महाधिवेशनलेले सभापतिमा दिल्लीरमण रेग्मी महामन्त्रीमा प्रेमबहादुर कंसाकोटा र मन्त्री कार्यालय सचिवमा पुष्पलाललाई निर्वाचन गरेको थियो। योतञ्जेल पुष्पलालले मार्क्स एङ्गलेसुनुदा प्रतापदिता विश्व कम्युनिष्ट घोषणा पत्र नेपालीमा अनुवाद गरिसक्नु भएको थियो। एकदिन राममनोहर लोहियासँग भेट हुँदा भारतमा पार्टीहरू पनि धेरै छन्, र नेताहरू पनि धेरै हुन्, तर गाँधी सम्मान्य नेता हुन्, त्यस्तै नेपालमा पनि बी.पी. लाई सर्वमान्य नेताको रूपमा स्वीकृत गर्ने भन्छन्। त्यसको प्रत्युत्तरमा पुष्पलालले “ताा प्रधान भन्दा नीति प्रधान हुनुपर्छ” भनेर मान्यतालाई अगाडि बढाएका हुन्। यसरी यी मन्त्रीको हैसियतले “नागरिक तथा राजनीतिक” विषयक विचार गोष्ठीमा जानु पर्ने थियो। पुष्पलालले पार्टी नेता दिल्लीरमण रेग्मीसँग यस विषयमा कसरी बोल्ने के बोल्ने भनेर सोधनी गर्दा रेग्मीजोले भन्नुछन्-त्यो बुझ्नुका लागि दुवो दिनेमा सहिन्छ बी.ए. ए. हुनुपर्छ। तदुपरांत पुष्पलालले वीरग समाजमा वर पक्षधर पार्टी चाहन्छ, सिद्धान्त चाहिन्छ। पुँजीवादी पार्टी र पुँजीवादी नेताहरूबाट गरिब मजदुर किसान सर्वहारा सुकुम्बासी, भूमयन्त्र गरिब समुदाय, देशभक्तहरूको हित हान सक्दैन। उनीहरूलाई नेपाली जनताको मुक्ति सम्भव छैन भनेर निचोडमा पुगेको आफूले लेख्नु भएको छ। यसरी नै उहाँ भन्नुहुन्छ-रेग्मीसँग मैले राखेको प्रश्नको उत्तर के हो? नागरिक अधिकार र के हो राजनीतिक अधिकार? भनेर विषयमा “कम्युनिष्ट घोषणा पत्र” र लेखनको “गाउँका गरिब किसान”बाट प्रष्ट भए।

उहाँ भन्नुहुन्छ – “अहिले सबैले बुझ्नुपर्ने मुख्य कुरा यही हो कि नेता प्रधान नभई नीति प्रधान हुन्छ र पैसा प्रधान नभई राजनीतिक नै हमेशा नीति प्रधान हुन्छ ।” विवेकेश्वर तथा रमेलीले आफ्नो वर्गीय राजनीतिक द्वाध्य सिद्धिका लागि गरेका कामको सम्बन्धमा पुष्पलालको भनाइ छ – “विवेकेश्वरले कोसले र रमेलीले के भन्दैछन् मेरा लागि महत्त्वको विषय होइन सम्बन्धन महत्त्वको कुरा त के हो भने देशका पुँजीवादी वर्गका नेताहरू सर्वहारा वर्गीय राजनीतिक खेल खेल्न असमर्थ छन् र जातीय तथा साम्प्रदायिक कुटुनीक तथा दाबाको मात्र राजनीति खेलै सक्दछन् ।” यिनै निष्कर्षका साथ राजनीतिको यात्रामा आँधि बढेका पुष्पलालले नेपाको स्थाना, नेपाली समाजको वर्गीय चरित्र, नेपाली राष्ट्रले बेहोरि परेको अर्द्धसामन्ती र अर्धऔपनिवेशिक अवस्था, नेपाली समाजको प्रधान अन्तर्विरोध, नेपाली जनताको प्रधान दुष्परान्तात्त तथा राजनयिक, ती सबैलाई आठ भोरसा दिनै साम्राज्यवादी तथा विदेशी शक्तिहरू ती सबैको समूल अन्त्य गरी र नयाँ जनवादी क्रान्तिको आवश्यकता, महत्त्व र नयाँ जनवादी क्रान्तिसम्पन्न नयाँ आवश्यक पर्ने रणनीति र कार्यनीतिहरूका बारेमा आफ्ना दस्तावेहरूसम्पार्फत प्रष्ट पार्नु भएको छ ।

नेपाली कम्युनिष्ट आन्दोलनका संस्थापक र अग्रिम
सिद्धन्तकार कमरेड पुष्पलाल एक अरब व्यक्तित्वका रूपमा
रहेन भएकको छ। २०१० सालमा सहानु प्राधनसँग वैवाहिक
सम्बन्धमा बाँधिएका पुष्पलाल एक छोरा प्रकाश मात्र भएको
पाइन्छ। उहाँको निजी परिचयका जीवन रहेन। अतिश्रान्त
रोद्धा पुष्पलालको जीवन सधैं सर्वजनिक र राजनीतिको
येको हुँदा जन्मदेखि मृत्यु पर्यन्त भएर ५४ वर्ष २२ दिनको
सिद्धांशो जीवन नै उहाँको राजनीतिक जीवन हो। निर्वसित
भूमिगत र कष्टकर जीवन संघर्ष गरेका पुष्पलालको अन्तिम
लक्ष्य राजतन्त्रको अन्त्य र जनवादी गणतन्त्र (लोकतान्त्रिक
गणतन्त्र)को स्थापना र नेपाली जनताको मुक्ति र राष्ट्रिय
स्वाधीनता नै हो भनेर बुझ्दा राम्रो होला।

४. नेपाली कम्युनिष्ट आन्दोलनमा पुष्पलालको योगदान
४.१ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी स्थापनाको प्रेम तत्वहरू
- सामाज्यवाद विस्तारवाद, प्रभुत्ववाद, रक्षा भेदवाद
विरोधी आन्दोलन विश्वव्यापी रूपमा उठ्नु
- ब्रिटिस साम्राज्यवाद विरुद्ध विश्वव्यापी विद्रोह सुरु
हुनु
- अक्टोवर सोवियत समाजवादी क्रान्तिले
विश्वव्यापी रूपमा सशक्त प्रभाव पार्नु
- भारतीय कम्युनिष्ट पार्टीहरू र तिनका नेताहरूको
प्रभाव नेपाली युवाहरू पुष्पलाल आदिमा गहिरोसँग पर्नु।
- चिनियाँ जनवादी क्रान्तिको प्रभाव पर्नु।
- ब्रिटिस औपनिवेशिक शासन भारतमा डामाग हुँदा
राणा शासकहरू पनि क्रमशः कमजोर हुँदै जानु
- भारतमा अध्ययनरत नेपाली विद्यार्थीहरूले मार्क्सवादी
अध्ययन मण्डल गठन गरी अध्ययनमा जुट्नु
- १९९७ सालको सार्वत्रिक काण्डले नेपाली युवाहरू
विशेष गरी पुष्पलाल, मनमोहन शम्भुयार आदिलाई प्रभावित
पार्नु

- पुँजीवादी सुधारवादी नेपाली काँग्रेसको नेताहरूले क्रान्तिका सम्बन्धमा गरेका र भनेका विश्लेषणहरू यथास्थितिबाटका पक्षधर हुनु

- पुष्पलालद्वारा विजय कम्युनिष्ट घोषणा पत्र नेपाली भाषामा अनुवाद र प्रकाशित हुनु
- युवाहरू मार्क्सवाद लेनिनवादतर्फ आकर्षित हुनु ।
- असङ्गठित कम्युनिष्ट मनधारीहरूलाई सङ्गठित गर्ने नेकपाको आवश्यकता महशुस हुनु ।

- इण्डिया, ब्रिटिस सेनामा कार्यरत नेपालीहरू क्रान्तितर्फ आकर्षित हुनु ।

४. नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको स्थापना

लेनिन दिवसको अवसर पारेर २२ अप्रिल १९४९ (२००८ बैशाख ११)मा नेकपाको स्थापना भयो । पार्टी स्थापनाको पूर्व सञ्चयतामा भारतीय मार्क्सवादी पार्टीका नेता गुप्तेन्द्र चक्रवर्तीसँग पनि सल्लाह भएको थियो । पार्टीका दस्तावेज प्रकाशन गर्ने केही रकम सापट माग्दा चक्रवर्तीले भनेका थिए 'हेनुहुन्छ पुष्पलाल जी केही हजार रुपैयाँ लिनु ठुलो कुरा होइन, तामीले सापट दिएको पैसा फिर्ता लिँदैनौ, तर नेपाली जनता तपाईंको पार्टीलाई हुर्काउन बढाउन सक्षम भने पार्टी स्थापनाको कुनै अर्थ छैन । पुष्पलालले आफ्नो पार्टी आफैँ नेपाली जनताको सहभागितामा सञ्चालन गर्ने गरी स्थापना गर्नु भएको'स प्रश्न मननीय छ ।

२२ अप्रिलमा गठित पार्टीको पर्चा २५ अप्रिल (२००६)
बैशाख १२ गते पर्चा नं. १ (क) सङ्गठक समिति नेपाल कम्युनिष्ट

पार्टीको पर्वो जस्तैको तस्तै नेपाली राष्ट्रिय क्रिसललाई नेहरूले आफ्नो दलाल बनाउने नियन्त्रण गरेको बुझिन्छ । यसकारण क्रान्तिको नेतृत्व गर्न कस्युनिय पार्टी नेपालमा देखा नपर्दै यो क्रिसलसँगै तँछाडमछाड हुदै कस्युनियको डर देखाएर राणागण सम्झौता गर्न अगाडि बढे । विश्वेश्वर कोइराला काठमाडौँमा प्रस्थान गर्न सोध्न शमशेरलाई यही बाहेर जानि चढाय । यथास्थान एकदम माघन । याद गर् । समेत विन्ती समाज र शासन व्यवस्था नेपालमा रहेसम एकाध वक्तुला भगते नेहरूले नेपालको शासनमा छानिएर जनताको दुःख कष्ट कम हुँदैन । यो त क्रान्तिकारी जनतालाई भूमिमा पर्ने तरिका मात्र हो । अतएव हाम्रो नारा हुनुपर्छ (रणाहरूसँग सम्झौता होइन क्रान्ति । क्रान्ति क्रान्ति !!!

क्रान्तिको उद्देश्य माथि प्रकाश पार्दै अपीलमा भनिएको छ (

‘समन्ती शासन व्यवस्थालाई चकनाचुर गर । विदेशी साम्राज्यवाद र भारतीय पुँजीवादको प्रभाव र घेरावेखि अलग होऊ । मजदुर किसानको शासन खडा गर । यस शासनमा नयाँ साम्राज्यवादी र प्रतिक्रियावादीका दलालहरू बाहेक सबै शोषित जनतालाई हिस्सा देऊ । सोभियत रूस, दक्षिण पूर्व युरोपका नयाँ प्रजातन्त्रहरू र आजाद चीनसँग राजनीतिक सम्बन्ध खडा गर । समाजवादको लक्ष्य राखी शासन चलाऊ । यसैलाई नयाँ प्रजातन्त्र (New Democracy) भन्छन् । अतएव नयाँ प्रजातन्त्र जिन्दवाद ! पुष्यलालद्वारा अप्रसारित क्रान्तिको कार्यक्रम र दिशा अतन्त्र स्पष्ट भएको योर्थी पनि देखिन्छ । स्मरणीय छ २००७ सालको राजा शासन क्रियाशील आन्दोलनमा नेकपा नेपाली जनता क्रियाशील हुँदाहुँदै राजा, राणा र काँग्रेसका बीचमा सम्झौता भइ उनी राजा प्रधानमन्त्री मोहन शमशेरको नेतृत्वमा काँग्रेससहितको सरकार बन्यो । राणा शासन सता त गए तर क्रान्ति अघुरो रह्यो ।

४.३ प्रथम समेलन र पुष्पलाल
सन् १९५१ सेप्टेम्बर २००८ मा प्रथम समेलन
कालकात्तामा भयो र समेलनले बमोजिका क्षेत्रमा, र २००७
समेलनको अघुपुर्वा क्रान्ति पूरा गर्न देहाय बमोजिकाको निर्णय गर्‍यो ।
- कर्मरेडहरू मनमोहन अधिकारी, तुलसीलाल
अमात्य, शैलेन्द्र कुमार उपाध्याय, अयोध्या सिंह, हिकमत
सिंह, डी.पी अधिकारीलगायतलाई केन्द्रीय समितिमा समावेश
गर्‍यो।

- कलकत्ताबाट नेकपाको कार्यालयलाई काठमाडौँ
सार्ने निर्णय भयो ।
- राष्ट्रिय संयुक्त मोर्चा निर्माण गरी अघुयो क्रान्तिलाई
पूरा गर्ने निर्णय भयो ।
- सोही बमोजिम कमरेड पुष्पलालद्वारा १९५१
नोभेम्बरमा राष्ट्रिय संयुक्त मोर्चाको कार्यालय काठमाडौँमा
उद्घाटन भयो । संयुक्त मोर्चामा नेकपा, नेपाल प्रजा परिषद,
अखिल नेपाल ट्रेड युनियन काग्रेस, अखिल नेपाल महिला
संघ अनेराफेके, नेपाल प्रगतिशिली अध्ययन मण्डल,
नेपाल प्रगतिशिली लेखक सङ्घ नेपाली शान्ति समाज आदि
थिए । पुष्पलालले मोर्चाको घोषणा पत्र तयार गर्नु भएको थियो,
जसको सार यस्तो छ- 'हाम्रो संयुक्त मोर्चाको ध्येय नेपालमा
मजदुर किसान, मध्यम वर्ग र राष्ट्रिय (जातीय) पूँजीवादीहरूलाई
प्रतिनिधित्व गर्ने सच्चा जनवादी तन्त्रको पूर्णजनवादी सरकार
स्थापना गर्नु हो ।'

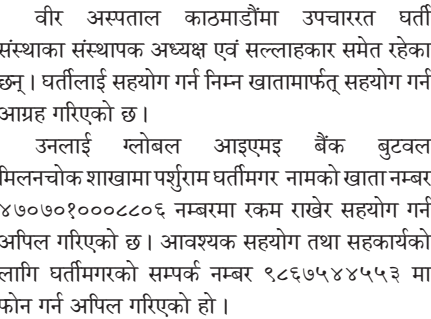
- यसरी नेतृत्व गर्दै गर्दा २००९ सालमा बसेको
 पोलिटब्यूरो बैठकले क. पुष्पलाललाई हटाएर महासचिवमा
 क. पम्फोलेलाई चयन गरे पनि वैचारिक नेतृत्व भने क.
 पुष्पलालले नै गर्नु भयो। स्मरणयोग्य छ, राष्ट्रिय संयुक्त मोर्चाले
 जनआजाद बुलन्दलाई २००८ साल माघ १० मा नेक. पार्टी
 मध्ये नेपाली कांग्रेसका मातृका सरकारले प्रहरीबन्ध लगायो
 २०१४ साल बैशाख ४ सम्म नेकपा प्रतिबन्धित रह्यो।
 यस बीचमा जनगणिय सङ्गठनहरू विशेष गरी अखिल
 नेपाल किसान संघर्षाग अणुवाइमा पार्टीका गतिविधिहरूलाई
 अगाडि बढाउँदै फेदोहा विरोधी आन्दोलनहरू भए।

४.४ राष्ट्रीय महाधिवेशन र सम्मेलनहरूमा मुहासलसहित
२०१० मा प्रथम राष्ट्रीय महाधिवेशनमा महासचिव मनमोहन
अधिकारीको प्रस्तुत गरेको वैधानिक राजतन्त्रको कार्यकलापलाई
पुष्पलालले विरोध गर्दै भन्नु भयो- 'राजाले राणाशाहीबाट सत्ता
अहुरो हातमा लिनु राणा विरोधी आन्दोलनमा साथ दिएका
हुन्, भज्रू किसान जतालाई अधिकार हस्तान्तरेन
होइन ।' महाधिवेशनले मनमोहनलाई महासचिवमा निर्वाचन गरे
पनि मनमोहन स्वस्थ उचचार गर्न चीन गएपछि महासचिवको
पद डा. केशरजन्त्रले हात पारे । तदुपरान्त राजवादीको हात
नेतृत्वमा हाथ पयो ।

४.५ २०१३ सालमा नेकपा को दोस्रो महाधिवेशन भयो । केसरजङ्ग रायमाझीद्वारा प्रस्तुत राजावादी नीति तथा कार्यक्रमका विरूद्ध क. पुष्पलाल शर्माद्वारा प्रस्तुत नयाँ जनवादी कार्यक्रमावली महाधिवेशनले पारित गर्‍यो । तर आफ्नो कार्यक्रम फेल भए पनि रायमाझी र रायमाझी पक्षकै नेतृत्वमा बहुमत हावी भयो । निर्वाचनबाट निर्मित संविधान सभाले संविधान निर्माण गर्ने भनेर राजा त्रिभुवनले २००७ सालमा घोषणा गरे पनि त्यो काम पूरा नभएकोले सबै पार्टीले बढा अवज्ञा आन्दोलनमा भाग लिए । तर राजा महेन्द्रले संसदको निर्वाचन गर्न काँडा फ्यूँट्याउँदा नेकाले बढा अवज्ञा आन्दोलनलाई स्थगित गरी निर्वाचन फिर लियो । राजाको लालपम्पामा फसेको काग्रेसको सम्प्रतीका परस्त नीति र व्यवहारको पुष्पलालको अगुवावामा विरोध भयो ।

४.६ संसदीय निर्वाचन र पुष्पलाल :
नखाउँदै भनेर भर्ना भएको सरकार खाउँ त भने कान्छ बाउको अनुहार भर्नेफैं आदिले संघर्ष गरेर ल्याएको एउटा अवसर भएकोले नेपालले २०१५ सालको निर्वाचनमा सहभागी भयो। पुष्पलाल कामाडौँबाट निर्वाचनमा फिर्नामाले पाउनु भए पनि पुष्पलाल कमलराज रेग्मी पाटनबाट तुलसीदाई अमात्य रौतहटबाट २ जनासमेत गरी कम्युनिष्ट पार्टीका तर्फबाट ४ जना विजय भए । राजतन्त्रले संसदीय व्यवस्थाप्रति अशुभ संकेतहरू देखाउँदै थियो । देशव्यापी भ्रमण गरेर षड्यन्त्रको तानाबाना बुनिरहेको राजाका गतिविधिलाई सार्थक हुँदै राजनीतिक पक्षहरू यसका विरुद्ध सर्तकाताका साथ संघर्ष गर्नु पुष्पलालले पार्टीको तर्फबाट गर्नु भएको अपिलमा भर्नाएको थियो, तर दुई तिहाईको दम्लले दङ्ग भएको कांग्रेसले वास्ता गरेन । फलतः २०१६ पौष १ गते राजाको संसार र सरकारको घिबटन गदै लहरू माथि प्रतिक्रिय लगाए । डा. केसर जङ्ग रायमाझले राजाको कदमको स्वागत गरे । तर कमरेड पुष्पलालले विघटन संसदको पुनर्स्थापना र संसदको पुनः स्थापनाको संयुक्तमार्फत विघटन राजान अधिकारको वहालीका निमित्त आन्दोलनको आह्वानका साथ शाही काण्डको विरोध गर्नुभयो ।

સો.9847324755,9804406297

नोट : उल्लेखित मूल्यमा अन्तःशुल्क, मू.अ.कर, समावेश गरिएको छ ।

नोट : उल्लेखित मूल्यमा अन्तःशुल्क, मू. अ. कर, समावेश गरिएको छ ।

